

ІНФЕКЦІЙНІ ТА ПАРАЗИТАРНІ ХВОРОБИ СУЧАСНОСТІ: ЗАГРОЗИ, АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ТЕРАПІЇ, НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
і пленуму ГО «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів»*

**4–5 травня 2023 р.
м. Ужгород**

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АЛЕЛЬНОГО ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНІВ ЦИТОКІНІВ ТА СТУПЕНЮ ФІБРОЗУ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНІ ГЕПАТИТИ ВІРУСНОЇ ЕТІОЛОГІЇ

Вивчення рівня цитокінів при хронічних гемоконтактних гепатитах представляє особливу значність, так як механізми імунологічного реагування впливають на перебіг та наслідки хвороби, а метаболічні процеси, що розвиваються, є основними факторами, які регулюють імунну відповідь на антиген. Тяжкість перебігу хронічних гепатитів визначається ступенем фіброзу, розвитком цирозу печінки та гепатоцелюлярної карциноми. Однак, досі немає чіткого уявлення про причини, що призводять до швидкого формування фіброзу печінки. Імунний статус обумовлений генетичними факторами, тому імуногенетичні аспекти визначають особливості розвитку та прогресування хронічних вірусних гепатитів.

Мета даної наукової роботи — виявлення у хворих на хронічні гепатити вірусної етіології зв'язків між ступенем фіброзу печінки у хворих на гепатити різної етіології та алельним поліморфізмом генів цитокінів *IL-4* (*rs2243250*) та *SMAD 7* (*rs4939827*).

У дослідження ввійшли 62 пацієнти з хронічним гепатитом В+С (ХГ В+С), 82 пацієнти з хронічним гепатитом В (ХГВ) та 100 пацієнтів з хронічним гепатитом С (ХГС). Для визначення алельного поліморфізму генів проводили ампліфікацію необхідних ділянок геному методом ПЛР. Параметри виконаних температурних циклів та структура праймерів описані у геномній базі даних GenBank. Для виявлення кореляцій між окремими показниками використовували коефіцієнт кореляції Спірмену.

У хворих на ХГС та ХГВ переважав гомозиготний генотип *CC IL-4* (*rs2243250*) — 66% і 61% відповідно. У пацієнтів з ХГВ+С переважав гетерозиготний генотип *CT IL-4* (*rs2243250*). Визначена статистично достовірною різниця зустрічальності генотипів *CT* та *CC IL-4* (*rs2243250*) у хворих на ХГВ+С та хворих на хронічний гепатит С ($p < 0,001$). Статистично достовірної різниці зустрічальності генотипів *CT IL-4* (*rs2243250*) та *CC IL-4* (*rs2243250*) у хворих на ХГС та ХГВ, а також ХГВ та ХГВ+С не виявлено.

У пацієнтів всіх досліджуваних груп встановлений прямий кореляційний зв'язок між ступенем фіброзу та генотипами *IL-4* (*rs2243250*), $p < 0,05$ (незначний ступінь фіброзу спостерігається у носіїв генотипу *CC IL-4* (*rs2243250*), просунутий ступінь фіброзу — у носіїв генотипу *TT IL-4* (*rs2243250*)).

Також був визначений прямий кореляційний зв'язок між ступенем фіброзу та генотипами *SMAD family member 7* (*rs4939827*) (відсутній або незначний ступінь фіброзу спостерігається у носіїв генотипу *CC SMAD family member 7* (*rs4939827*), просунутий ступінь фіброзу — у носіїв генотипу *TT SMAD family member 7* (*rs4939827*)) у хворих на ХГС та ХГВ. У хворих на ХГВ+С відмічений зворотній кореляційний зв'язок між ступенем фіброзу та генотипами *SMAD family member 7* (*rs4939827*) (ступінь фіброзу F0–F1 спостерігається у носіїв генотипу *TT SMAD family member 7* (*rs4939827*), ступінь фіброзу F3 — у носіїв генотипу *CC SMAD family member 7* (*rs4939827*)).

Таким чином, отримані результати дозволяють припустити, що генетичний компонент просунутого ступеню фіброзу у пацієнтів з хронічним гепатитом вірусної етіології суттєво не відрізняється: у всіх досліджуваних групах ступінь фіброзу F3 асоціюється із алелем *TT IL-4* (*rs2243250*) та *TT SMAD family member 7* (*rs4939827*). На наш погляд, цей показник може бути використаний як додатковий критерій діагностики та прогнозування перебігу хронічних захворювань печінки вірусної етіології.

В.В. Печугіна, О.В. Усачова Клініко-патогенетична роль забезпеченості цинком у перебігу гострих кишкових інфекції у дітей раннього віку	52
К.Ю. Романчук, Л.В. Мороз, А.О. Довгань Досвід впровадження платформи «CASUS» з використанням віртуальних пацієнтів з інфекційними захворюваннями, як нового інформаційного інструменту в умовах онлайн навчання	54
О.В. Ряба, О.А. Голубовська Особливості клінічного перебігу COVID-19 у госпіталізованих вакцинованих пацієнтів	55
О.В. Рябоконт, В.В. Черкаський, К.В. Калашник, О.І. Андрієнко, Ю.Ю. Рябоконт Аналіз випадку мікст-інфікування SARS-CoV-2 та вірусом грипу у нещепленої пацієнтки із наявністю коморбідної патології ...	57
І.Ю. Серякова, С.О. Крамарьов, Л.О. Палатна, І.В. Шпак, В.В. Євтушенко Біомаркери ураження ендотелію судин та нервової системи у дітей з ускладненим перебігом COVID-19	59
З.Р. Тиліщак, О.Я. Пришляк, О.П. Бойчук Порушення функції ендотелію судин у пацієнтів з коронавірусною хворобою (COVID-19) та супутнім цукровим діабетом 2 типу	61
К.М. Усиченко Взаємозв'язок алельного поліморфізму генів цитокінів та ступеню фіброзу у хворих на хронічні гепатити вірусної етіології	63
О.О. Фурик, Д.А. Задирака, Ю.Ю. Рябоконт, К.А. Пак Клініко-епідеміологічна та серологічна характеристика хвороби Лайма в Запорізькій області	64
Л.А. Ходак, О.О. Ржевська Постковідний синдром у дітей	66

- Т.В. Чабан, В.М. Бочаров, М.І. Чубач, С.М. Солтик**
Показники перекисного окислення ліпідів і антиоксидантної системи у хворих на COVID-19 67
- Т.В. Чабан, О.В. Павленко, Л.М. Скрипник, В.А. Гудзь, А.Л. Роганкова**
Значення анамнезу в практиці інфекціоніста. Клінічний випадок 69
- В.В. Черкаський, О.В. Рябоконт**
Прогностичне значення змін параметрів системи гемостазу та С-реактивного протеїну в розвитку тромботичних ускладнень у кисневозалежних хворих на коронавірусну хворобу (COVID-19) 71
- К.В. Юрко, В.В. Кучерявченко**
Роль *Bacillus clausii* в комплексному лікуванні хворих на гострі кишкові інфекції 73
- К.В. Юрко, Г.О. Соломенник, О.І. Могиленець, А.В. Гаврилов, В.В. Кучерявченко, І.О. Щасна**
Нові можливості малоінвазивної діагностики цирозу печінки як наслідку хронічного гепатиту С 74
- К.Д. Chichirelo-Konstantynovych, Т.В. Konstantynovych, Т.І. Bevz, І.У. Bondaruk**
Immunology indices in prediction of EBV-tonsillitis outcomes 76
- К.В. Yurko, V.V. Kucheryavchenko, V. M. Kozko**
Monitoring of SARS-COV-2 virus evolution in Kharkiv region ... 77
- Л.Р. Шостакович-Корецька, О.В. Шевельова**
Хронічний вірусний гепатит В, як ко фактор ймовірності летального наслідку у людей, які живуть з ВІЛ 79